

Kvalitetsarbete

Information om Lex Sarah

Växjö
kommun

Kvalitetsarbete

Insatser inom Socialtjänsten, LSS och Hälso-och sjukvårdslagen ska vara av god kvalitet

- Vad är god kvalitet?
- Hur ska vi jobba för att uppnå en god kvalitet?
- Hur vet vi att vi ger omsorg och vård av god kvalitet?

Avvikelser

- Viktiga delar av kvalitetsarbetet är att systematiskt ta till vara erfarenheter från händelser där det inte blev som det var tänkt. Synpunkter, avvikelser, rapporter om missförhållande ger kännedom om sådana händelser.
- I omsorgsförvaltningens handbok *När det inte blev som det var tänkt* finns beskrivet hur arbetet med avvikelser och synpunkter bör läggas upp för att bli en del av det kontinuerliga kvalitetsutvecklingsarbetet.

Lex Sarah och avvikelser är en viktig del av verksamhetens kvalitetsutvecklingsarbete och syftet är att identifiera och undanröja risker på systemnivå. Systemet bygger på att personal i verksamheten rapporterar missförhållanden och därför är det av yttersta vikt att personal inte upplever rädsla för att skuldbeläggas.

Sociala avvikelser 2020, kommentarer

- Få avvikelser, jämfört med avvikelser inom hälso- och sjukvårdsområdet.
- De registrerade avvikelserna handlar om olika typer av händelser. Många är skrivna för att t ex visa på för låg bemanning eller fel i planeringen, en del är egentligen hälso- och sjukvård.
- Ofta mycket kortfattade utredningar utan förslag på åtgärder.
- Allvarliga händelser rapporteras inte till utredningsgruppen eller till MAS.
- Synpunkter registreras ytterst sällan från enheter. De allra flesta synpunkter som finns i procapita har kommit till centralförvaltningen.
- Man blandar ihop vad som är en synpunkt (från t ex omsorgstagare eller anhörig) och vad som är en avvikelse (från medarbetare).

Lex Sarah, från och med 2011

Regleras i Socialtjänstlagen och LSS; *SOSFS 2011:5*

Gäller nu hela socialtjänstområdet

Omfattar flera skyldigheter:

- Rapporteringsskyldighet
- Skyldighet att avhjälpa eller undanröja
- Skyldighet att utreda
- Skyldighet att anmäla till tillsynsmyndighet

Vem omfattas av skyldigheten?

- Anställd
- Uppdragstagare
- Praktikant eller motsvarande under utbildning
- Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program

Information om rapporteringskyldigheten bör ges både muntligt och skriftligt minst en gång per år.

Vad är ett missförhållande som ska rapporteras

- Har missförhållandet inträffat i den egna verksamheten?
- Berör missförhållandet någon som får eller kan komma ifråga för insatser inom den egna verksamheten?

Rapporteringskyldigheten gäller under hela handläggningen.

Vad kan ett missförhållande vara?

- Brister i bemötande
- Brister i utförande av insats/försummelse
- Fysiska övergrepp
- Psykiska övergrepp
- Sexuella övergrepp
- Brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande
- Brister i fysisk miljö, utrustning, teknik
- Ekonomiska övergrepp

Det kan handla om enstaka händelser, upprepade händelser eller risk för att ett missförhållande ska inträffa

Utredning av rapporten

Ska bli innehålla:

- Beskrivning av händelsen
- Orsaker till missförhållandet /risken för missförhållandet
- Bedömning av om något liknande skulle kunna inträffa igen
- Vilka åtgärder som vidtagits

Information till beställaren (omsorgsnämnden)

Anmälan till IVO

- Allvarliga missförhållanden
- Påtaglig risk för allvarligt missförhållande

Efter beslut av förvaltningschef

Görs på speciell blankett

Beställaren (omsorgsnämnden ska informeras)

Lex Sarah-anmälningar

- 2014 7 st
- 2015 5 st kommunal, 1 st privat
- 2016 8 st kommunal, 2 st privat
- 2017 7 st
- 2018 3 st kommunal, 3 st privat
- 2019 3 st
- 2020 2 st

Vad handlar anmälningarna om?

Vanliga orsaker är:

- Brister i att följa rutiner, ordinationer etc
- Brister i bemötande
- Brister i dokumentation
- Personal som brustit, mer kopplat till just den personen
- Brister i kommunikation/rapport inom eller mellan arbetspass

Att jobba vidare

1. Kultur
2. Olika typer av avvikelser
3. Dokumentation/registrering
4. Analys
5. Åtgärder
6. Återföring/uppföljning

